

Oponentský posudek diplomové práce Barbory Doležalové

Téma lásky v poezii Generace 27

Již úvodem musím konstatovat, že Barbora Doležalová předložila velmi vyzrálou diplomovou práci, která od počátku zaujme kultivovaným jazykem a dobrou strukturou.

Studentka zvolila za předmět zkoumání jedno z vrcholných období španělské poezie – 20.-30.léta 20.století, kdy řadu tvůrců řadíme pod zastřešující označení Generace 27. Pojednat téma lásky u všech představitelů zmíněné skupiny by zcela přesahovalo možnosti diplomové práce (a již samotná otázka, kdo všechno do Generace 27 patřil, nemá jednoznačnou odpověď), čehož si byla B. Doležalová vědoma, a proto zvolila básníky tři a navíc se soustředila jen na některé sbírky. Tento výběr na začátku práce náležitě zdůvodňuje a po přečtení celého textu se ukazuje jako velmi šťastný, neboť umožňuje pojednat téma lásky soustředěně a do hloubky a přitom ho ukázat v nejrůznějších konotacích .

Po vyjasnění termínu Generace 27 (s odkazy na některé tituly sekundární literatury) nás autorka vede na zevrubnou pouť po milostné poezii V. Aleixandreho, P. Salinase a L. Cernudy – jako průvodce můžeme chápat R. Barthesa (*Fragmenty milostného diskurzu*) a Ortegu a Gassetu (*Meditace o ženách a lásce*); Ortegovu jméno tu zde navíc zaznívá zcela oprávněně vzhledem k vlivu, který na španělské umělce měl. Každá z částí se zabývá celkovým pojetím lásky, důležitými tématy a motivy, básnickým jazykem (především obrazy a symboly) či vztahem mezi láskou a poezií/uměleckou tvorbou.

Barbora Doležalová pracuje s rozsáhlou sekundární literaturou, kterou využívá pro podepření svých tezí, zároveň se ale nebojí s některými názory i zavedených kritiků či současníků nesouhlasit (přesvědčivě například poukazuje na fakt, že Aleixandrovo pojetí lásky a zkázy nelze jednoznačně označit za pesimistické). Dokládá svá tvrzení velkým množstvím citací z básní tří zkoumaných autorů a tyto ukázky jsou v textu pevně ukotveny. Dle mého právě v tom spočívá další klad diplomové práce: východiskem nejsou teoretické postuláty literárních vědců či samotné autorky, nýbrž zkoumaná poezie. B. Doležalová je bezesporu především „čtenářkou“ básní, má cit pro básnický jazyk, pro hru symbolů a pro určitou nevyřčenost a její kritické soudy vycházejí z četby textů a ponechávají prostor i pochybnostem a nejistotě. Právě díky tomu je její pohled na dílo tří Španělů tak inspirativní a bohatý.

U každého autora se pokouší zhustit obsáhlou analýzu do určité základní teze: romantická láska a nenaplněná touha u Cernudy, láska jako příběh dvou lidí u Salinase a láska jako kosmická síla u Aleixandreho (mně osobně se právě část věnovaná Aleixandremu líbila nejvíce a doslova jsem se od ní nemohla odtrhnout). Přes veškeré rozdíly autorka nachází i styčné body a v kapitole „Shrnutí motivů“ poukazuje na zajímavé paralely.

Vše vyúsťuje v závěr, který nabízí syntézu předchozího textu a vyzdvihuje závěry, k nimž autorka došla.

Práce je zvládnutá po obsahové i formální stránce na vynikající úrovni; tomu odpovídá i pečlivá redakce textu – objevuje se jen pár pravopisných a stylistických chyb či „překlepů“ (na str. 20 by místo výraz „kytku“ bylo vhodnější „květinu“) a občas špatné stupňování (str. 10 „více rozdílnými“ místo „rozdílnějšími“). U některých odkazů na sekundární literaturu jsem postrádala upřesnění (tj. strany), kde autor dané téma pojednává (např. pozn. 46 na str. 22).

V diskusi bych se ráda vrátila k následujícím otázkám:

- Jaký je tedy pro tři básníky vztah mezi láskou a uměleckou tvorbou? Lze v poezii dosáhnout dokonalosti?
- A je-li pro Aleixandreho láska v určitém smyslu zkázou subjektu, jak je tomu v tvůrčím aktu? Může se i tam básnický subjekt „rozpustit“ v jednotě kosmu, pokud je cílem uvědomělé umělecké dílo?
- V čem lze ve studovaných sbírkách spatřovat největší vliv surrealismu?

Diplomová práce Barbory Doležalové zdařile ukazuje různé podoby lásky v moderní poezii i to, že je to téma zcela klíčové, spojené s nehlubší podstatou lidské existence a básnické tvorby.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

Praha, 26.1.2013

Mgr. Dora Poláková PhD.